

Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ք

ՊՈՒԼՏԱՐԻԱ

Տարեկան 12 Ձր.

Վեցամսեայ 6 Ձր.

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ

Երկու քիւր մեկ ծրարով

Տարեկան 14 Ձր.

Վեցամսեայ 7 Ձր.

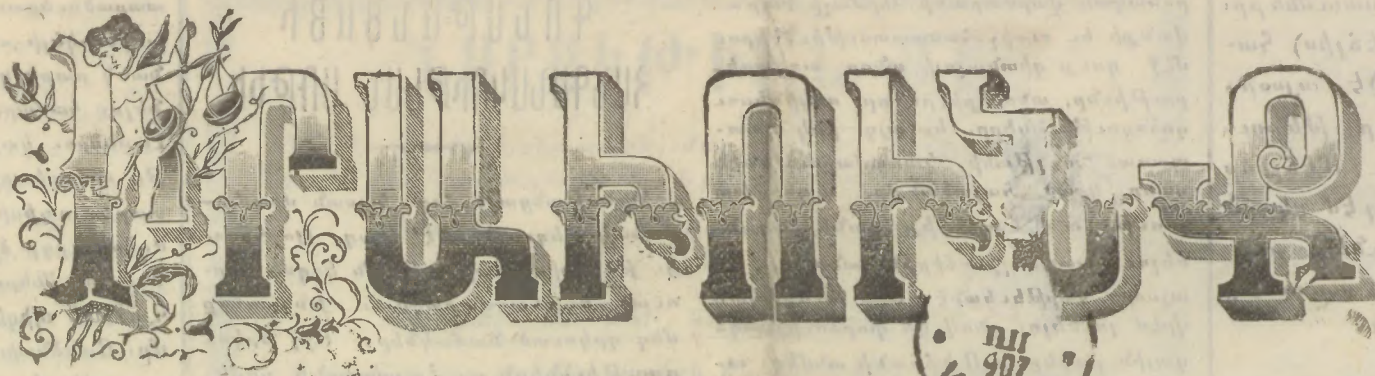
ԱՍԵՐԻՎԱ

Տարեկան 2 60 Տօլ.

Վեցամսեայ 1.50 Տօլ.

ԿԱՆԽԻԿ

ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ՏՈՂԸ
20 ՄԵԹ.

Ս Զ Կ Ա Յ Ե Ն Ե Ն Կ Ա Ն Ա Ք Ա Յ Ա Ն

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵԲԵՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

Հ Ա Ս Ց Է

Redaction du Journal

«Travounk»

(Bulgarie) VARNA

Редакция

на ВѢСТНИКЪ

«Иразунк»

ВАРНА

Գրութիւնք եւ չին
տպար

Հ Ր Ա Ի Է Ր

Նոր կազմակերպւող Դպրոցսիրաց Ընկերութեան կանոնագիրը յատուկ յանձնարարութիւն կողմէն պատրաստուած և դիւանին յանձնուած ըլլալով կը փութանք հրաւիրել քաղաքին հայ հասարակութիւնը ներկայ լինել Ընկերութեան Ընդհ. Ժողովոյ նիստին, որ տեղի պիտի ունենայ վաղը կիրակի կէսօրէն յետոյ ժամը 2ին, Աղգ. վարժարանին մէջ:

Օ Ր Ա Վ Ա Ր Ք

Ա. Բնութիւն և վաւերացում հիմնական կանոնագրի

Բ. Ընտրութիւն Գործ. Ժողովոյ

Առժամ. Դիւան

Ատենադպիր

Ատենապետ

Յ. Գործողութեան

Ս. ԳԱՆԱՐԵԱՆ

Այս հրաւերին պէտք է գործնականապէս և անձամբ պատասխանեն այն ամեն հայեր որոնք մեր ապագայ սերունդին կը թուծեան և մեր ազգային գոյութեան պահպանմանը անկեղծ բաղձաքով և հոգածու են: Պէտք է գան ու ներկայ լինին այս ժողովին որ էն վճռականը պիտի ըլլայ Դպրոցսիրացի կեանքին մէջ, քանի որ այս անգամ պիտի քննուի ու վաւերացուի ընկերութեան կանոնագիրը, որուն նպատակը և ինչ ինչ կէտերը անփոփոխելի պիտի մընան յովեթի:

Վաւերացանակ հայ ժողովուրդ, եթէ այս անգամ ալ անխոյժ գտնուիք ու չգաք, վերջը ի զուր պիտի ըլլան ձեր գաւազանները թէ զեկը կուսակցականներու ձեռքն անցած է: Եկէք, ձեր պաւակներու և եղբայրներու դաստարակութեան հոգածու հակազդ և անոնց ապագային տնօրէնը եղիք: Եթէ ոչ ուրիշներ կը չան իրենց քննած և հասկցած ձեռնովը:

Գ Ա Ղ Ա Ք Ա Վ Ա Ն

ՅՐԱՆՍԱ-ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Այս միջոցին Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջև մերձեցումի մը նշանները սկսած են տեսնուիլ: Պէտքի մէջ Ֆրանսական դեսպանը ունենցողութեան ընդունուելուն՝ երկու մեծ ազդերու մէջ սերտացում առաջ բերելու պաշտօն մը ունենալը յայտնեց: Վերջէն կայսրն ալ նոյն նպատակը ջատագովող խօսքեր ըրաւ: Արդէն հեռագիրը հաղորդած է թէ Մօնաքոյի իշխանը այս միջոցին Պէտքին կը գտնուի Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջև համաձայնութիւն մը միջնորդելու նպատակաւ: Գերմանական մամուլն ալ սկսած է Ֆրանսացւոց նպատակները տեսնութիւններ հրատարակել: Այլապէս Լուէնի վերստացման համար Ֆրանսացւոց ասկէ առաջ ունեցած ձգտումները իսկ այսօր Գերմանացիք չառ բնական կը գտնեն ու կը չքմեղեն:

Այդ երկու գրացի ու մրցակից պետութեանց մէջ պղտոտնական մերձեցում մը նշանակութեան զուրկ պիտի ըլլար, եթէ գրական շահերու և փոխադարձ զիջողութիւններու պայմանաւորումներ չը գրուէին մէջ տեղ ահա ճիշտ այս հիման վրայ կը հաւաստուի թէ Գերմանիա Մարքի մասին Ֆրանսայի զիջողութիւններ պիտի ընէ: Այս վերջինն ալ ի փոխարէն Պաղատի կողմերը Գերմանիոյ շահերուն ծաւալմանը աչք պիտի գոցէ:

Բայց այս բոլորը Անգլիոյ մէջ ինչ տպաւորութիւն կընէ: Անգլոֆրանկ համաձայնութեան պայմանները կը ներքին Աֆրիկէի և Ասիոյ որոշ կետերու մասին Ֆրանսո-գերման համաձայնութիւններ կայացնել: Այս մասին մեր կարծիքը բացասական է, ցորչափ համոզուած ենք թէ Անգլիա կը ջանայ ծովերէ անձ գին Գերմանիոյ ծաւալումը սահմանափակել ու զանի մեկուսացնել:

ՊՈՒԼՏԱՐԻԱ-ՍԵՐՊԻԱ

Դիւանագիտական գործերու մէջ ցեղակցութեան և կրօնքին նշանակութիւնէ զուրկ ըլլալը գիտէինք: այժմ ստիպուած ենք հաստատել թէ երէկի եղբայրական ողջագուրումները և հանդիսաւոր խոստումներն ալ իրենց նշանակութիւնը կը կորսնցունեն այսօր, երբ երրորդի մը կողմէ քիչ մը աւելի նպաստաւոր սակարկութիւն մը յարմարի:

Ճիշտ այսպէս է այսօր Սերպերու բռնած դիրքը հանդէպ Պուլկարիոյ՝ Մակեդոնիոյ մասին: Երէկ Բէթր թագաւորը, Սերպ ուսանողները և երեսփոխանները ցեղակցական եւ եղբայրակցական խանդավառութեամբ եկան Սօֆիայի մէջ համբուրներ փոխանակել, հանդիսաւոր հաւաստումներ ու անքակտելի եղբայրութեան խոստումներ րինել, և միութեան ծրագիրներու վրայ որոճալ: այդ միևնոյն Սերպերը այսօր Սլաւ օրթոթոքներու դարաւոր ոխերիմ յոյն պատրիարքին և կառավարութեան հետ ձեռք ձեռքի տուած Մակեդոնիոյ մէջ Պուլկարները կը հալածեն: Հեռագիրները ամէն օր Մակեդոնիոյ մէջ յոյն և սերպ խումբերու վայրագութիւնները ու նախընտրելը կը գուժեն: Վերջապէս Պուլկար կառավարութիւնը այսօր ստիպուած է վեց մեծ պետութեանց բողոքել Աթինայի և Պէլլաթի կառավարութեանց դէմ՝ որոնք յայտնի կամ ծածուկ միջոցներ կընծայեն պուլկարահալած խումբեր կազմուելու և Մակեդոնիա այցնելու: Այս պիտի ըլլար երէկ զիրար գրկող երկու սլաւ կառավարութեանց այսօրուան դիրքը:

Պ Ա Ր Ս Կ Ա Ս Տ Ա Ն

Իրանի երկրին մէջ տիրող մասամբ յեղափոխական և մասամբ ալ օտարաւորաց շարժումները կ'սպառնան կամ Ռուսիոյ և Անգլիոյ կողմէ միջամտութեան եւ կամ Շահին պետական հարուածին:

Պարսկաստանի կեանքին ուշի ուշով հետեւող մը կրնայ վկայել թէ այդ երկրորդ թէ տնտեսապէս և թէ քաղաքականապէս քայքայման գագաթնակէտին հասած էր այլեւս: Նախորդ Մուղաթէրէտտին շահը թէ և բարեմիտ բայց Նասրէտտին շահինը ման հաստատ կամքի տէր չըլլալով, ինկաւ պալատական տգէտ և շահամոլ խմբակի մը ձեռքը: մասնաւորապէս այդ Դաւթեժի թուրքերը Շահին վստահութիւնը չառաչար գործածեցին: Այդ պալատականներու թելադրութեամբ պաշտօնանկ եղաւ մեծ վէշիրը Աթաբէկ որ Պարսկաստանի էն կարող վարչագէտ մարդն է: Մատրազաններու փոխնի փոխ յաջորդութիւնները, Ամին-Տէօլէին և Աթաբէկին ուրիշ հետեւանք չունեցան բայց եթէ ծանր պայմաններով երկու փոխառութիւններ կ'ընքել Ռուսիոյ հետ, և այդ դրամները անցնել պալատականներու կողորդը և ծախսել Շահի Եւրոպա ճամբորդութիւններուն: Այդ փոխ առնուած միջոցներու տոկոսները վճարելու համար, Պէլլադիացի պաշտօնեաները աւելցուցին մաքսային տուրքերը նոյնպէս ալ իրենց նախկիններէր: Երկրորդ օրէ օր կը քայքայուէր: Աթաբէկը իր սխալը և պալատականներու անկուշտութիւնը տեսնելով հրաժարեցաւ ու Եւրոպա քաջուեցաւ: Իրեն յաջորդները ևս անկարող կառավարելու քայքայումը աւելի արագացաւ: Իսկ Շահը նորէն Եւրոպա երթալու համար և նոր փոխառութիւն ձեռք բերելու ետեւէ էր միջոց թելադրութեամբ պալատականներու: Ահա վրայ հասաւ յեղափոխութիւնը: Ինչպէս Ռուսիոյ նոյնպէս ալ Պարսկաստանի մէջ: Մուղաթէր շահը իր վերջին օրերուն յեղափոխութեան ստիպելով ստորագրեց այն հրովարտակը որով իր ժողովուրդին սահմանադրութիւն կը խոստանար: Բայց անոր ամբողջական գործադրութիւնը տեսնելու ժամանակ չունեցաւ, և իրեն յաջորդեց այդ դի Մահմէտ-Ալի շահը որ վերա-

հաստատեց հօրը խոստումները, Ազգային Ժողովը (մեծիկ) հաւաքուեցաւ և կը գործէ այսօր, զերծ չըլլալով խոշոր թերութիւններէ: Մանաւանդ Մեծիկը չը կրցաւ օտարներու գէմ սկսած շարժումին առջևը առնել, չարժուած մը որ վտանգ կը սպառնայ երկրին անկախութեան:

ԲԱՑ ՆՍՍԱԿ

Տ. ՄԲԱԿ ԶՊԱՆԱՆԻ

Դուք որ հայ յեղափ. կուսակցութեան միութեան անկեղծ բաղձաքով մը կը թուիք ըլլալ բայց ի՞նչպէս կանգնողորդէք ձեր խիղճը՝ կուսակցութեան մը աղտոտութիւնները մաքրագործելու պարագային՝ ծանր ամբաստանութիւններու տակ ընկճուած հատուածի մը յանկարծ պաշտպանը ներկայացնելու մէջ, խոստովանելով մեծեւոյն ատեն թէ «ոչինչ չէք գիտեր իրողութիւններէն»:

Անշուշտ չէք կարող հերքել սա ճշմարտութիւնը թէ աղտոտներու միացումէն աղտոտներ կը ծնին միայն, երկու սեւամորթները ճերմակ գաւակներ չեն կրնար արտադրել: Այո՛, կուսակցութիւններու միութիւնը կամ համերաշխութիւնը երազուելու միջոցին Հնչակ. վերակազմեալ կուսակցութեան մէջ աղտոտութիւններ յայտնուեցան. մեծագոյն հատուած մը՝ մէկ քանի վարիչներու գէմ ծանր ամբաստանութիւններով բռնուած քողովներ բարձաւ, իսկ դուք Պ. Զապանեան, փոխանակ յիշողէն այդ քողովներու առարկայ եղած ամբաստանութիւնները քննելու, կելլէք այդ աթիւ Ս. Պարթեւեանի մը գէմ ձեր ունեցած հին վոխին վրէժը լուծել փորձելու. դուք ցարդ լուրջութեամբ պահեցիք այն մեծ ուժերին հանդէպ՝ զոր գործնք այդ ամբաստանեալ հատուածը՝ սպանելով բարերար Ունճեանը, այն Ունճեանը որուն շնորհիւ դուք եւ ձեզ նման հաւերաւորներ ուսում ստացաք կեզ:

Ա. ԵԻՏԱՆԵԱՆ

66

ԱՆՍՏԱԿԱՊԵՏԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՈՃԻՐԸ

(Շար. նախորդ թիւէն)

Գիշեր մը, —այնան այն մառախլապատ ու տխուր գիշերներէն մին, ուր մարդուն հողին ակամայ կը ճընչուի, Շէվքի փաշա յանկարծ քուռնէն արթնցաւ ու սարսռալով չորսդին պտտեց աչքերը... Իսլոր մարմնովը կը դողար ու ճակտէն հոսած տաք պաղ քորինքը կը խղէր զինքը: Մարդիւն մօտ ու կիթտած՝ մօտեցաւ պատուհանին, բացաւ ապակիներն ու առնեց կրկնափեղկերը, դուրսը, խաւարային անհունութեանը նայեցաւ ու պահ մը թողուց որ հովը զովացնէր իր ճիւղերու ճակովները: Յետոյ դարանին վրայ դրուած երկու պճնագեղ լամպարները լուսեց, որոնք աղոտ լոյս մը

բռնական վարժարանի, Արմաշի Դպրատանը եւ ուրիշ հաստատութիւններու մէջ դուք գիտնալով անոր ազգասիրութիւնը, անոր բերաւոր ոսկիներու զոհողութիւնները, եւ այդ իսկ պատպառաւ սուրբանի հառաւարութեան անոր կրած հաշտանքը, ապերախ լուրջութեամբ պահեցիք ձանի սպաննելու քստմենի ոճիւրի հանդէպ, եւ այսօր Պարթեւեանէ մը անձնական վրէժ լուծելու քնով կը փորձուիք ազգային բարեբաղին ճիւղին անմեղ արեւին բծէն քշել այն եղբայրասպաններու ճակտէն, որոնցմէ դուք ալ վախ մը կամ քաշուելու տեղ մը ունենալու էք: Դուք, եթէ բողոքելու համարձակութիւնը չունեցաք, գոնէ վերջին պարագային լուրջ խոհեմութիւնը ունենայիք:

Ամերիկայի բողոքող հատուածին պաշտօնական յայտարարութիւնը եթէ իրաւ միայն Պարթեւեանի գրչէն ելած իսկ ըլլայ, ի՞նչ տրամաբանութեամբ կը հետեցնէք թէ բողոքող հատուածին հոգին Պարթեւեանը եղած է: Ամերիկայէն առաջ Նիդրլանտի եւ Պուլկարի վերակ. Հնչակեաններու մեծամասնութեան բողոքներուն ի՞նչ ըսելիք ունիք: 50000 տղար անագին գումարին Արդու-Մարդուկէս եւ ընկերութեան մէջ անհետանալու մասին ի՞նչու լուր կը մնաք: Եթէ այս ակներեւ իրողութեանց առջեւ չէք կրնար բերանդիլ բանալ, հազարաւոր բողոքողներ անպատուելու գնով Պարթեւեան մը խայթելու համար բնաւ հարկ չէր որ խօսէիք:

Իսկ եթէ անկեղծ փափաքող էք մաքուր յեղափոխականներու միացման եւ կուսակցութեանց մաքրագործման, համոզեցէք ձեր պաշտպանած Արդուեանը որ խոյս չտայ իրենցով ընկերական խառն ատենին առջեւ դատուելէ: Դոն միայն այդ խմբակը կրնայ իր արատներէն մաքրուիլ եւ կուսակցութիւնը մաքրագործուիլ:

Մա-նու

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼԸ

Ամերիկայի մէջ «Իրաւունք»-ի գործակալութիւնը ստանձնած է Տիար Մ. Գ. Սուդիկեան որուն միջոցաւ ևս կարելի է բաժանորդագրուիլ:

Հասցէն՝

Մ. Գ. ՍՈՒԿԻԿԵԱՆ

18 Տիքս Բլաւ Պոսթօն մէս

միայն կուտային: Գրեթէ ընկճուած՝ ինչպէս զօգտակաւոր բազմոցին վրայ ու ձեռքը ճակտին տանելով ուղեց յիշողութիւնն ամփոփել:

Ժամը գիշերուան՝ վեցն էր: Ու տակաւ առ տակաւ յիշեց բոլորը...

Տեսածը՝ ճակատագրական աղետաւոր երազ մըն էր:

«... Կը գտնուէր ընդարձակ ու կանաչագորդ դաշտի մէջ: Գեղաժրծաղ արեւ մը կը փայլէր ու ամեն բան կը ժպտէր իրեն: Ու ինքը՝ քանի մը հաւատարիմ թիկնապահներու հետ, կը շրջափայլէր դաշտին մէկ ծայրէն միւսը ու կը սքանչանար անոր տեսարանին վրայ: Բայց յանկարծ այդ դաշտին լոյրէն սեւ ամպ մը փրթաւ ու եկաւ ծածկեց զայն: Շէվքի փաշա ըստպատեց որ սեւ ամպը փարատէր ի դուրս... Խաւարը հետզհետէ կը թանձրանար ու հեղձուցիչ մութի մը պէս կը ծաւալէր օդին մէջ: Միեւակ միեւակ մնացած էր ինքը... չըկային իր հաւատարիմ թիկնապահներն, որոնց առաջնորդութեանը կարենար իր ճամբան զոհել ու ապարանք վերադառնալ: Երկիւղի, սոսկումի ու զարհուրելի սարսռացումի մը պրկումով կը մնար կեցած տեղն ու քայլ մը անգամ

ԳՈՆՍԹԱՆԳԱՅԻ
ՆԱԳԱՍԱԿՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒԹԻ

Գոնսթանգայէ մեզ հասնի միաժամանակ տեղւոյն թէ՛ թաղ. Խորհրդով եւ թէ՛ երիտասարդութեան կողմէ գրուած եւ հրատարակուելու խնդրանք մեզ զրկուած նամակներ: Այդ երկու գրութիւններն ալ Հայաստանի սովետացի համար կատարուած հանգանակութեան յարակից գէպերու շուրջը կը դառնան եւ խիստ ծանր ու կծու խօսքեր կը փոխանակեն իրարու, ինչ որ ոչ թաղ. Խորհրդով մը գրուած գիրքին կը վայելէ եւ ոչ ալ իրենց պատուաւորութեամբը, պարկեշտութեամբը մեզ ծանօթ այդ երիտասարդներուն: Ահա ճիշդ այս պատճառաւ մենք անպատշաճ դատեցինք այդ երկու նամակներու հրատարակութիւնը:

Բայց մեր այս վերապահումով որպէս զի անիրաւութիւնը պարտկած եւ ճշմարտութեան ձայնը խափանած չըլլանք, մենք մեզ պարտաւոր կը զգանք հետեւեալ ծանօթութիւնները քաղել այդ գրութիւններէն:

Թաղ. Խորհուրդը կառարկէ թէ իր կամքին ու կարծիքին չը դիմած երիտասարդները հանգանակութեան յայտարարութիւնը ցրուած են «Յանձնախումբ» ստորագրութեամբ ուստի ինք ալ «Իր պաշտօնին հարկեցուցիչ բերումովը պարտաւորեցաւ երկտող յայտարարութեամբ մը զգուշացնել ժողովուրդը, որպէս զի այդ տեսակ անծանօթ, անանձն եւ անանուն առաջարկի մը չը պատասխանէ, մինչեւ որ «Յանձնախումբին» որոնցմէ բաղկացած ըլլալը չը հասկցուի» եւայլն:

Թաղ. Խորհրդոյ այս առարկութեան եւ արգիլիչ յայտարարութեան իրաւունք պիտի տայինք, եթէ Գոնսթանգայի հայաշատ կեդրոն մը ըլլար, Պոլսոյ եւ Տիֆլիսի նման, ու կարելի չըլլար «յանձնախումբ» ստորագրողները գիւրութեամբ գտնել կամ իմանալ:

Հոս տեսնեք երիտասարդները ինչ կըսեն:

«Երբ սովեյններուն ի նպաստ հանգանակութեան ձեռնարկելու միտքը

տարածուեցաւ, թաղականները անխորտակելի ախոյեաններ դարձան անակ բարերար մտածում մը վիժեցընելու համար, առարկելով թէ՛ գաւառներու կարօտ վեճակը իմացած չեն թէ պատրիարքարանը հաճութիւն չի տար այսպիսի բաներու թէ քաղաքիս ժողովուրդը ձանրացնելու չէ անհարկի հաւաքումներով եւ մէկն ալ կըսէ Վանսան պիզէ լաւա կեօնեքիջորաւ մը: Յանձնախումբս այս խոշորագոյնը առ ոչինչ համարելով յայտարարութիւն մը ցրուեց սովատանջներու պատասխիկ մը հասցնելու համար եւ երկու ժամուան մէջ 1000 ֆր. ժողովար մը հանգանակեց:

«Յանձնախումբս անդամներուն երկուքին անձնական գործերուն պատճառաւ հանգանակութեան շարունակութիւնը յետաձգուեցաւ երկու օրուան համար: Այդ միջոցին, թաղական աղաները տեսնելով որ իրենց գոռում գոչումը նշանակութիւն չունեցաւ ու ժողովուրդն ալ ծաղրանքով վերաբերուեցաւ գէպի իրենց յայտարարած ըզգուշութիւնները, տեսարանը փոխեցին ու անմիջապէս պատրիարքարանէն նամակ մը ձեռքերին յանձնախումբս անդամներէն մէկին քով վազելով կըսեն: «Պատրիարքարանէն նամակ առինք, իրաւ է եղեր որ գաւառները կարօտութեան մէջ են եղեր: Իմակ կուզենք քահանան եւ մեր անդամներէն մէկը ձեռք ընկեր տալ հանգանակութիւնը շարունակելու համար»: Յանձնախումբս հասկցաւ որ երեւոյթները փրկելու համար էին այս լարախաղացութիւնները, մանաւանդ որ ձեռքերին գտնուած նամակը Յունվ. 25 թիւը կը կրէր, իսկ մեզի յիմած օրերին փետր. 6ն էր, ըսել է Պոլսէն վինչեւ Գոնսթանգայ, 14 ժամուան հեռաւորութիւնը, Պատրիարքարանի նամակը հազիւ 12 օրուան մէջ կտրած էր: Անոնք գոնէ սա չափն ալ մտածելու եւ կշռելու անկարող գտնուած են որ այդ նամակին գոյութիւնը կրկնապէս կը ծանրացնէր իրենց յանցանքը: Յանձնախումբս ի սէր դուրս լուսեւ նոյն իսկ հանդուրժեց իրենց ընկերակցութեամբ շարունակելու հանգանակութիւնը. մանաւանդ որ խոստացան տուներու մէջ կատարուելիք հանգանա-

տոնք: Ընկալեալ...

— Ահա՛ Շէվքի, ահա՛ այն աչխարհը, որուն մէջ կապրիս դու, բայց կոյր ըլլալուդ համար չես տեսներ: Ասիկա արեան գետն է, որ կաղուած է գերի ժողովուրդի մը թափուած արիւնով: Այս արեան գետը ձեռքովը պատրաստեցիր որ խղէ քեզ... Ընկալեալ... այս երկրին հողը քու մաքմիդ չը պիտի ծածկէ... Կը տեսնես սա հեղեղը. անոր բոցը պիտի այրէ քու մարմինդ ու սա փոթորկալոյդ ամպն ալ հովի մը պիտի տայ փոշիներդ...»

Փաքիրը այս խօսքերէն սոսկացած՝ Շէվքի փաշա ընդոտ կտրեց նախընթացը:

Ա՛յ չը քնացաւ... Երբ առտու եղաւ, իսկոյն ծառաներէն մին խրկեց որ Փաքիրը գտնեն ու իրեն բերեն:

Սպասուորը ման եկաւ Այգեստանի ու Արարուց բոլոր հրապարակները, Յետոյ յառաջացաւ գէպի քաղաքը: Բարեբաղդաբար հայկականք մէկ փողոցին մէջ հանդիպեցաւ անոր ու յայտնեց թէ Շէվքի փաշան կու գէր տեսնել զինքը:

(Շարունակելի)

— Ո՛ր, մարդկային գլուխներ են ա-

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Կր փութամբ ծանուցանել մեր յարգոյ յաճախողաց թէ հասան մեզ նոր տպուած հայերէն երգեր Կրամօֆօնի համար.

Մեծերու գինն է 25 սն. մէթր 6.50 ֆր.

Փոքրերու գինն է 17 սն. մէթր 3.50 ֆր.

Հիներէն եՏ ՊԵՏ ԼՈՒՆԵՆՔ 2.40 ՁԲ.Ի

ի միջի աշոց յաճախարարելի և՛ հետեւեալ եղանակները

Փ Ո Ւ Ք Ի 17 Ս. Մ. Բ Լ Ա Ք Ա Ն Ե Ր

Արաքսի արտասուքը
Գրուելի
Լեւի քաղաք
Հերիք որդեակ

Կարսի ժարչ
Լեւի առաջի
Է՛ր հեռանաւ

Միծեռնակ
Տէր ողորմեայ
Ձայն տուր ով ծովակ
Իմ պապիս պատմածը

Մ Ե Մ 25 Ս. Մ. Բ Լ Ա Ք Ա Ն Ե Ր

Հայր մեր (խօր)
Անյոյս ծովագնաց
Սիրունիս քեզ համար
Տէր կեցոյ (խօր)

Հօյ նազանք
Ազատ, այն վառ սէրը
Կոունկ

Լոնց ամպերը
Հայկական զուռնա
Այացիւղ
Հօյ նազանք (խօր)

նաեւ ուրիշ շատ մը հայկական եղանակներ ու մարշեր

ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ԱՊՍՊՐԱՆՔԻ ՀԵՏ ՂՐԿԵԼ ՔԱՅԼԱՌՈ

Ն. ԱԼԵԱՆԱՔ և ի. ԾԵՐՈՒՆԵԱՆ

Մակաղին Հեծելաճիւղի «ԲԻՐՈՒՆԵԱՆ»-ՈՒՄԱՃՈՒՔ

կութեան համար այ երկու տիկիները պատրաստել, ու այսպէս դարձեալ ըս-կուեցաւ հանգանակութիւնը:

«Իրենց ներկայութիւնը Յանձնախումբ-րիս մէջ պազ «տուչ» մը եղաւ. հան-գանակութեան մասնակցողներուն խան-գալապետութիւնը պազեցաւ. այնպէս որ 2 ժամուան մէջ 1000 ֆր. հանգանա-կող մարմինը 4—5 օրուան մէջ հազիւ կրցաւ 500 ֆր. հանգանակել, կր սպա-սէինք տիկնանց հանգանակութեան, եւ ահա յանկարծ տեսանք որ, աղաներուն ակնարկած տիկիները պարահանգէսի տոմսակ ծախելու ելած են. փոխանակ սովորներու հաճար դրամ հանգանա-կելու և՛ վերջապէս համոզուեցանք որ մարդիկը «բարի» գործը վիժեցնե-լու համար. չէին քաշուած խաբել: Յանձնախումբս դառնացած սրտով այս ամեն անհեթեթութիւններու համարեց: Հանգանակութեան լմնալէն ետքը նուիրատուներու անունները կարճ յօդուածով մը խրկեցինք «Երաւունք»-ի եւ «Լիազմիկ»-ի ի հրատարակութիւն խղճահարկուելու կոչում մը ընելով իրենց եւ սխալմամբ յոյս յայտնելով թէ՛ վերջապէս ճանչնալով իրենց սխալ-ները պիտի մտափին օր մը»:

Մինչեւ հոս պատմուածները չեն հակասեր իրարու, անոնցմով կը պար-զուի թաղական խորհուրդոյ չը կա-մութիւնը եւ երիտասարդութեան զայն արամարհելը: Միայն ուրախալի կէտը այն է որ հանգանակութեան գործը բոլորովին չը կասի: Սակայն մեզ անմեկնելի կը մնայ երկու թաղ. աղա-ներու սրճարանի մը մէջ բռնած այ-պանելի ընթացքը հանգէպ անհասի մը, որ Խաչատուրի եւ Ռազմիկի մէջ՝ ի դե-մաց հանգանակիչ Յանձնախումբին՝ քանի մը քաջատրական տողեր գրած էր: Մենք կը կարծենք թէ պաշտօնական մարմին մը իր յաշիւքով բարձր պա-հելու ճամբան բոլորովին տարբեր էր, մանաւանդ թէ վերաւորիչ ոչինչ կար այդ տողերուն սէջ, բազի այն կետէն թէ «Թաղական խորհուրդը չը խղճա-հարի կարգ մը զարգացեալ եւ աղին երիտասարդներու կրթական շարժում-ները ջլատելու»: Թաղականները այս ամբաստանութեան քաջատրութիւն կրնային պահանջել օրինական ճամբով եւ հերքել:

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅԺՄԵԼԻԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԵՆՍԱՏՈՒ ՄԵՔԵՆԱՆ

Մեքենայ մը որ կեանք պիտի հաղոր-դէ անբնական պատճառներով մեռած ուսանչնացած մարմիններու:

Մեքենական գիւտ մը, որ մարդ-կութեան համար պիտի չնչէ:

Գործիք մը — որ պարզ աչքի մը համար հեծելանիւ մը օդով լեցնող գոր-ծիքէն տարբերութիւն չունի — բնու-թիւնը պիտի յաղթահարէ:

Ահա նոր գիւտը, զոր Ամերիկացի բժիշկ փիլիսոփայ մը հնարած է:

Փրօֆ. Փօն է հեղինակը այս հիսա-քանչ գիւտին, անմահ բանաստեղծ Էտ-կըր Ալլան Փօն մէկ ազգականը, որ հիմա Վերձինիա նահանգին, Սաութ-Նորթթօք քաղաքին մէջ կը բնակի, գրե-թ իր կոյր եւ մասամբ անդամաւորեալ փրօֆ. Փօն իր այս զարմանալի գոր-ծիքը «Շնչատու» կը կոչէ: Պարզ ա-նուն մը պարզ մեքենայի մը համար, որ գերբնական գործ մը պիտի կատարէ:

Ահա թէ ինչ լքած է մինչեւ հիմա. նապաստակ մը եօթն անգամ ողջըն-ցուցած է, անոր սրտին բարախումբ դադարեալ յայտարարուելէն վերջը:

Ողորդման եղած կամ թունաւոր-ուած չունի եւ նապաստակներ կեն-դանացուցեր է:

Հնարիչը, այս յաջողութիւնները ձեռք բերելէն եւ կարգ մը կարեւոր փորձեր ընելէն վերջը կը յայտարարէ թէ ինք պիտի կարենայ:

1. Վերապրեցնել մարդիկ, որոնք թունաւորուելով, ջուրի մէջ խեղդուե-լով կամ չնչանեղածութեամբ մեռած են:

2. Վերաբուժական գործողութիւն կատարելու ատեն մարեցուցիչ գեղերէ մեռածները ողջնցնել:

3. Արգիւն մանուկներու ծննդեան ատեն խեղդամահ ըլլալը:

4. Գինովները հինգ վայրկեանէն զգաստացնել:

5. Վերակենդանացնել կախաղան հանուած, կամ երկտրականութեամբ մեռցուած յանցաւորներ:

6. Հիւսիսային բեւեռը հետախու-զելու գաղտնիքը ստեղծել արգիւնը:

7. Վաղածամ թաղումն արգիւնը:

Արգէն այս յիշումներէն ոտանք կատարել է փրօֆ. Փօն. եւ կըսպասէ իր մեքենան մարդկային արարածներու վրայ փորձելու պատենութեան:

Փրօֆ. Փօն գիւտին զարմանալի մէկ երեւոյթն ալ այն է որ գործիքը հնար ուեցաւ պատանի մը ձեռամբ. ծե-րուի գիտնականին տուած ուղղու-թեանը համաձայն, Պատանին անունն է Օսթրանտ, որ իրրեւ աչք ու ձեռք կը ծառայէ փրօֆ. Փօն:

Այս զարմանալի գիւտը գիտութեան երեւեկ եկաւ: Օր մը, աւելից 30 տա-րիներ առաջ, Փրօֆ. Փօն, գործարանի մը լուսավառութեան հսկելու ատեն, տեսաւ որ քանի մը գործարաններ առ-նէտ մը ներս բերին եւ իրարու հետ կը մրցէին տեսնելու թէ ո՛վ պիտի ըլլար զանի առաջին անգամ մօտցնողը: Վերջապէս խոշոր մարդ մը վրան կանգ-նելով սատկեցուց: Փրօֆ. Փօն չի թո-ղուց որ գուրս նետեն սատկած առ-նէտը, եւ ըսաւ.

— Վայրկեան մը սպասեցէք ես ա-տոր կենանք պիտի վերադարձնեմ:

Ներկաները խնդացին, սակայն Փրօ-ֆէսօր Փօն կարեւորութիւն չընծայելով սկսաւ թթուածին փչել կենդանիին թոքերուն մէջ: Ներք վայրկեան վերջը առնէտը ողջացաւ, ու փախաւ: Հին կանգնողներուն բերանը բաց մնաց եւ մէկը բացագանչեց:

Աստուած իմ, եթէ փրօֆ. Փօն ա-սիկա կրցաւ ընել, ինչո՞ւ մեռնող մար-դոց կեանքն ալ պիտի չի վերադարձնէ: Այս ակնարկութիւնը Փրօֆ. Փօնի միտքը արթնցուց. եւ անիկա անմի-ջապէս սկսաւ իրական խնդիրը լուծել աշխատել, եւ յաջողեցաւ: 31 տարի վերջը, ու պատանի Օսթրանտի օգնու-թեամբ՝ հնարեց սրտի ձեւ ունեցող երկփողեայ գործիք մը, երկու խոռոչ-ներուն ալ մղիչները միաժամանակ կը գործեն, մէկը ներսի օդը կը քաշէ, միւսը թթուածին կուտայ ներս:

Երկու շարաթ առաջ հետեւեալ փոք-ձը կատարուեցաւ կարգ մը գիտու-ններու ներկայութեանը ձագարի մը երկու ցորեն մորֆին տրուեցաւ, որոնք արդէն բաւական էին սպաննելու զայն սակայն աւելի վստահ ըլլալու համար չորս ունկի ալ եթիք մատակարար-ուեցաւ: ձագարը մեռաւ: Բժիշկները քննեցին, եւ մեռած յայտարարեցին: Վերակենդանացնելու համար գեղեր տուին, սակայն ի գուրս կեանքը չի վե-րադարձաւ:

Փրօֆ. Փօն «չնչատու» գործիքը մօտեցուց անոր Մէկ կողմէ թունա-ւոր կազմը դուրս քաշեց, միւս կող-մէ թթուածին տուաւ ներս: Երեք վայրկեանէն ձագարը ողջացաւ, եւ ըս-կաւ թոռըտիլ, առանց տկարութեան նշան մը ցոյց տալու:

— Զարմանալի, քաջագանչեցին բը-ծիչները:

Ու. Փրօֆէսօրին ձեռքը սեղմելով ը-սին.

— Աշխարհին քաջատրեցիք թէ դուք կրնաս բնութեան յաղթել: Դուք միշտ ողջ ես:

Այս վորձէն չի գոհացած, Փրօֆ. Փօն խիստ զօրաւոր թոյնով լեցուն ամանի մը մէջ չուն մը գրաւ, եւ բերանը այնպէս գոցեց, որ օդ չէր կրնար ներս մտնել: 40 վայրկեան վերջը շանը գիւ-ղը դուրս հանուեցաւ, Փրօֆ. Փօն իր կենսատու գործիքը մօտեցուց եւ ահա չունը պոչը շարժեց, ոտքի ելաւ ու բակը գնաց խաղալու:

Փրօֆ. Փօն 63 տարեկան է, անիկա էր առաջին գիտնականը, որ կրցաւ թթուածինն ու ջրածինը գլաններու տակ ճնշել կրայոյս արտադրելու հա-մար:

Հիմա օրինական կնճառ խնդիր մը կրստեղծուի: Եթէ յանցաւոր մը երեք տրականութեամբ սպաննուի, ու փրօֆ.

Փօն իր գործիքով ողջնցնէ զայն, կա-ռավարութիւնը կրնայ նորէն մեռցնել զայն, թէ պիտի ստիպուի ազատ թո-ղուլ:

(2. ՀԱՅՐ)

ԱՄԷՐԻԿԱՆ

ԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Իր սխրագործութիւններովը ծանօթ և ընդհանուր զգուանքի արժանացած Կովկասի նախկին կառավարչապետ Կալիցինը մե-ռեր է մարտ 28ին Բեդրսպուր-կի մէջ:

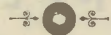
— Պագուի և Կասպեան նաւաս-տիները գործադուլ ըրած ըլլա-լով նաւային երթեւեկութիւն-ները դադրած էին. այս պատ-ճառաւ ալ նաւթի շտեմարան-ները լեցուած կը մնային: Բայց նաւաստիներու մէջ անհամաձայ-նութիւն ծագած և մասամբ մը դուրէն մարդիկ վարձուած ըլլա-լով սկսած են մէկ քանի նաւեր երթեւեկել:

— Փոխարձան բարեխօսեր է Զարին որ վերցուին հողային այն սահմանափակումները՝ որ ապրս-տամբութեան պատճառաւ եղած էին:

— Տիգրիսէն կը հեռագրեն թէ պատերազմական ատեանը մահ-ուան դատապարտեց Պաթումի Ամերիկեան հիւպատոսը սպան-նող պատանին: Բայց նկատի առ-նելով անոր զղջումը եւ անչա-փահաս տարիքը 10 տարուան բանտարկութեան վերածեց այդ պատիժը: Նոյն սպանութեան առ-թիւ 2 ամբաստանեալները անպարտ արձակուեցան:

— Օտէսայի մէջ կազմուած «Ճշմարիտ Ռուսներու» խմբին սպառնական ցոյցերով անցած ատեն, նաւամատուցի աշխատա-ւորները սուլեցին: Խուճըր կատ-ղած 30 կրակ ըրաւ անոնց վրայ որոնցմէ 6—7 հոգի մեռան եւ ոմանք վիրաւորուեցան:

ՆԱԽԱԿԱՏՈՒՓ

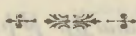

ԲՈՒՎԻՏԷՆՍ Գ. Տ. — «Նշանակը Հայաստանի» պատկերը մենք չենք տպած եւ հոս չը գտնուի:

ՍՕՅԻՆ Մ. — Պուլկարագէտ գրա-գիր փնտոնելու ազգը հրատարակուած օրը փնտոողէն նամակ ստացանք թէ ալ պէտք չունի:

ԱՎԷՐՍՈՆՏՐՈՒ Դ. Բ. — Ուսու-ցիչ փնտոող վարժարանի, Հոգաբար-ձութիւնը առայժմ իր միտքը փոխած է. Բայց զպրոցական նոր տարեշրջա-նին համար կառող վարժապետներու պէտք պիտի ունենայ անպատճառ:

ՄԵԼԻՏՕՊՈԼ Գ. Տ. Ազգայն Ընթեր-ցարաններու միայն կէս բաժնեգնով կրնանք թերթ ղրկել, նոյնպէս կէս գնով հրատարակել պաշտօնական ծա-նուցումները: Զրկ երբէք:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԻԻՐԻԻԱ

Թիւրքիա վէ Պուլկարիա պէյ- նինտէ պիր թագըմ մէսէլէլէրի հալլ իթմէք իչին Սթանպուլում միւզէքէրէտէ պուլնան թիւրք վէ պուլկար մուրախասլար հէյէ- թի չու կիւնլէրտէ Պուլկարիա- տաքի միւթթիլէրին թէշքիւ- թընա վէ մէմուրիյէթինէ տայիր գարարլար իլէ մէշղուլ տըրլար:

Թիւրք մուրախասլարը իլէր- տէքի մէնլիստէ՝ իքի հիւքիւ- մէթլէր միւսթիլէրի հէքսիկէ- րինէ թէսլիմ իթմէլէրինէ տա- յիր պիր մուգալէլէ ճէտլէլի միւզէքէրէյէ գոյաճագ տըրլար:

— Եունան վէ Սերպիա էլլի- լէրի պու կիւնլէրտէ Սուլթանըն հուզուրունա գապուլ օլընաճագ- ար: Եունան էլլիսի իթալիա գրալընըն Աթինայա զիյարէթի- նէ տայիր Սուլթանա խուսուսի իյզահաթ վէրմէք իսթէմիշ տիր: Զիրա Գրալըն պու զիյարէթի Սուլթանըն րահաթընը սէլպ իթ- միշ իտի:

— Մաքէթնիանըն (իւշ վիւա- յէթ) կէշէն սէնէքի յէսարիֆա- թը 2,370,887 լիրայա պալիլ օլ- մուշ, վարիտաթը իսէ 2,285,203 լիրա օլուպ, 85,684 լիրա աշըգ վէրմիշտիր: Պու աշըղը գաթա- մագ իչին՝ տէվլէթլէրին իտտա- ասը իւզրէ՝ Պապը Ալի Պանգ Օ- թումանտան 100,000 լիրա գատար հէվալէ կէսութէրտի:

Մաքէթնիանըն սէնէվի պու աշըղընը գաթամագ մաքսէտի ի- լէ կէսմիւլէրին 100տէ 3 ար- թըրըմասընը թիւրք հիւքիւմէ- թի իտտաա իտէյօր, ֆագաթ է- լան նէթիճէ պուլմատը:

— Մէքլինպուրկ տիւքիւ Սուլ- թանտան պիր վազօ Պուլկարիա Բրէնսինէ հէտիյէ կէօնտէրմիշ տիր: Բրէնս հազրէթլէրի պա թէքէկրաֆ Սուլթանա պէյանը թիշէքիւրաթ իթմիշ:

ՏԱԽԻԼԻԵ

Ֆէխամ. Բրէնս հազրէթլէրի քէնտիսինտէ միսաֆիր պուլընան Մէքլինպուրկ-Շըվէրին Տիւքիւ վէ Տիւշէլ հազարաթընը կէզ- աիմէք իչին անլէրլէ պէրա- պէր Բլէվնայա կիտուպ՝ մուհա- րէպէ էսէրլէրինի թէմաշա իթ- տիրտիքտէն սօնրա շէհրիմիզ գուրպիլտէ քիւյին էվքսինօկ- րատ քէօշկինէ թէշրիֆ պուլու- րաճագ տըրլար: Վէ պուրատա 1-2 կիւն գալարագ Բուսուղա կէշէնէքէրէ վէ օրատան Պազրէշ թարիգի իլէ միւշարիլէյ՝ մի- սաֆիրլէր մէմլէքէթլէրի ճանի- նիպինէ աղիմէթ իտէնէքլէր տիր:

— Սօֆիատաքի թիւրք գոմի- աէրի Սատըգ բաշա տիւն Ֆէխ

Բրէնսին հուզուրունա գալիլ օլուսուպ, ուզուն միւստէթ մու- պահասէ իթտի:

— Էվլէլէքի կէնէ Բրօլատիա միսաֆիրնտա վարնատան կի- տէն համալ թրրէնի տուրուր ի- քէն՝ հօգարտան պիր պաշգա թրրէն կէլուպ, չարբըլմը տր 4 վալօն թամիլի միւհթաճ հալէ կիրմիշ տիր ինսան թէլէֆիաթը հօգ տըր:

— Սօֆիատ շէհրինին բօլիա նա- չարնիկի թապլարլուէ սօգագ- լարտա բիանգօ օլուսլարընընա- սագ իթտի. քէշա տիլէնէիլէրին սօգագ պօյունտա վէ տիւքեան գաթուլարընտա տիլէնմէլէրի մէնն իլլէտի. պու կիպի ֆաքիր- լէրի թուլթուպ քէօյլէրինէ կէօն- տէրիյօրլար:

Պուսլարտան մաատա էվլէլ- տէն հիւքիւմէթին միւսաաթսի իսթիհասլ իթմէքսիլին հիշ պիր նամ իլէ իանէ թօլլանըմայա- ճալընը իսթար իթտի:

Բէզա հիշ պիր քիմսէնին է- վինտէ վէ տիւքեանընտա քիւլ- լիլէթլի էնզաի նարիյէ (հրա- նիւթ) պուլընամայաճագ Խըր, Սիւլաշ վէ էնզա տիւքեանլարըն- տա 5 քիլօյա գատար պարուլթ, 1000 թանէ ֆիլէնկ, պիրէր ֆը- չը իսպիրթ վէ պէնզին, 25 քըլօ քէզըպ, 5 սանաթ քիպրիթ պուլընապիլէնէք, Պու մըզտար- տան զիյատէ օլանլար պէլէտիյէ անպարընտա մուհաֆաղա օլընա- պիլէնէք տիր:

ՍՈՒԼՀ ԳՕՆՖԵՐԱՆՍԸ

Լահէյ՝ սուլհ գօնֆէրանսընա թիւրքիա տալէթ օլընմամը ը- տը զիրա էվլէլէր գօնֆէրանսըն գարարնամէսինի թիւրքիա իմ- զալմամը ըտը: Պու տէֆա Սուլ- թան անը մէնպուրի իմզալաթ- մը Օլմալլէ, տալէթնամէ գա- պուլ իթմիշ տիր:

Սթանպուլտան իշար օլընտը- ղընա կէօրէ, պու իքիննի սուլհ գլինֆէրանսընա թիւրքիա թա- յաֆընտան թուրիան բաշա վէ նորատունկեան Գաբրիէլ էքէն- տի մուրախաս նասպ օլընմըլլար: Պէյնէլ միլէլ գաւունլարընա թիւրքիատա նորատունկեանը էն աշնա պուլիյօրլար: Պուսլարըն մուլիլէրի էլան նասպ օլըն- մամըլ տըր:

ԲՈՒՍԻԱ

Իսթիլալ թարաֆտարը օլմն մէպուսլարա գարըն ուղարչմաֆ մագսէտի իլէ ալթօկրատօրլըլը հիմայէ իտիճի ֆըրգալարտան 90 մէպուսլար պիր այրը բար- բարթիա թէշքիլ իթտիլէր պուլն- լար Տուլմաշըն մուհաֆաղաընա տալի չալըշաճագլար:

— Իսթիլալընսօսիալիսթ ֆըր- գասընտան 25 ազա թուլթուլու- պուլնլարտան 7սի գատըն տըր- լար: Ենգլամա էսնամընտա պուլն- լարըն նէզտիլտէն իսթիլալն

թէշլիլի իտիճի իլաննամէլէր, պօշ պոմպալար, ֆէշէնքլէր վէ պըշագլար պուլուստը: Թուլթու- լանլարըն հէտիսի Գիէվտէն վէ վարշալատան կէլէն մէքթէպլի իմիլլէր:

— Բիկատայ մարտ 31տէ մահ- պուսլար գաչմագ թէտպիրնտէ իքէն տուլլուպ 7 մահպուս էօլմիւշ 17 եարէլէնմիշ վէ 74 քիշի էօլիւմէ մահքիւմ օլմագ թէշլէքէսինտէ պուլուսմուշ օլ- տըգլարընտան նաշի ապրիլ 3տէ Տուլմաշա մէպուսլար հիւքիւմէ թի մուսիէզէ իթտիլէր: Սաղ գօլտան եանի միւթէասուպ թա- րաֆտարընտան Շուլկին քիւր- սիյէ չըգարագ սօսիալիստլէրէ իսթապէն տէտի: ՎՍիլ էօլիւմ մահքիւմիլէթինէ գարըն բրօ- թէսթ իտէյօրսընըլ ֆագաթ թօղիու սէօյլէրին, սիզին ճէպի- նիլիէ պօմպա պուլուսմայօր մը:

Պու սէօղիւն իւզէրինէ պէօյիւկ վէլլէլէ գալգուր, Վնու տըշարը աթըն՝ պաղըրտըլար: Էքսէրի- յէթլէ Շուլկին օ կիւնիւ իչին տօշարը չըգարըլտը մէպուսլարա հագարէթ իթմիշ օլտըղընտան տօլալը:

— Բէթրսպուրկ տարիւլֆինուն սանտըգքեարըն օտաւընա էլլէ- րի իէվլէրլի 4 կէնն կիրէրէք, ճէպրէն 2000 ըուպլի ալըպ գաշ- մըլլար:

— Սապըգ կալկասիա վալիսի օլուպտէ միլլի քիլիսէլէրիմիլին վէ մէքթէպլէրիմիլին հիւքիւ- մէթ թարաֆընտան զապթընա սէպէպ օլան բրէնս կալիցին Բէթրսպուրկտա էօլմիւշ տիր:

Ի Ո Ւ Մ Ա Ն Ի Ա

Բուլմանիատա քէօյիւ ըսեա- նընտան զարարտիտէ օլան արա- զի վէ չիֆլիք սահիպլէրինէ եար- տըմ օլմագ իւզրէ, հէր պիրինին զարարընա վէ գըրէտիսինէ Գը- յասէն, միլլի պանդատան բարա էօտիւնն վէրիլմէսինի գրալ պա ֆէրման իրատէ իթտի: Պու բա րալար 100տէ 6 ֆայիլլէ վէ 3 սէնէ զարֆընտա ճէսթէ ճէսթէ էօտէմէք չարթը իլէ վէրիլէնէք տիր:

ՄԻԻԹԵՆՎՎԻԵ

Իթալիա գրալը Աթինատան կալթայա կիտուպ, օրատա ին- կիլիլ գրալը իլէ կէօրիւշէրէք պէրապէր Բօմայա կիտէնէքլէր: Խարիճիյէ նաղըրը Մ. Թիթօնի վէ ամիրալ Միւսապէ օ պէրապէր պուլուսնաճագլար պիր թագըմ ինկիլիլ հարպ վագօրլարը կար- թայա Եթիլիլլէր:

— Ամիրիկա Բաւլըմանը 725 միլիոն ֆր. թախիս իթտի Բա- նամա գանալըն ալմագ իչին Շիմտիյէ գատար 200 միլիոն սարֆ օլուսմուշ իսէտէ տահա գտնալըն 8տէ պիրի իչլէնմիշ

տիր: Գալան գըմը տահա զօր իչլէնէնէք շու հալտէ իքի մի- լիառ ֆր. սարֆ իտիլմէսի լաղըմ կէլէնէք զանն օլընիյօր:

— Անարշիսթլէր Ալլըմանիա- նըն Մանյէհիմ շէհրինէ Խագըն պիր մահէլտէ գօնկրէ իթտի- լէր, 42 մէպուս հազր պուլուս- տրլար: Մէքքէզի գօմիթէսի Պէր- լինտէ սաքին օլաճագ ըմըլ

ԹԻԻՃՃԱՐՑԵ

ՎԱՌԱՆ, Ապրիլ 7
ԶԱԽԻՐԵ

ՊՈՒՂՏԱԾ			
Վալօն	100 քիլօ.	12 40/14 50	
Արապա	52-58 լիպ.	8-11	
ԱՐԲԱ.			
Վալօն	100 քիլօ	12 30/12-40	
Արապա	42-47 լիպ.	7-7-20	
ԵՈՒԼԱՅ	արապա 33/36 լպ.	5/60.6	
»	100 քիլօ	13-13-40	
ԶԱՎՏԱՐ	արապա 52/57 լիպ	7 60/8	
ՅԱՍՈՒԼԵՍ	արապա 100 քիլ	12/21	
ԴԱՐԻՑԱ	100 քիլօ	— հօգ	
Արապա	100 քիլօ	հօգ	
ՏՈՐԸ	արապա	7. 7/20	
ԲՕԼՕՂ	արապա 55-60 լպ.	12. 14.	
ՄԻՍԻՐ	57-58 լպ.	առապա 7. 80/8	
»	100 քիլօ	10. 80-11	
ՊԱԳԱԼԻՑԵ			
Վարնա	բիսպատնտա	պագգալիյէ	
մալլէրին	պու կէննէք	ֆիլաթը, ալթուս	
ֆրանք իլէ:			
ԳԱՂԵ		2/ 2.15	
Շէֆէր	նէմցէ	86	
Շէֆէր	քէսմէլ	սանտըգ 42 80	
ԲԻՐԻՆՃ	ճէնովա շուվալը	44	
»	Յիլպէ	» 45	
»	Ինկիլիլ	» 32	
Բիգօն	»	53.	
ԿԱՂ	Սանտըր	10 20	
Զէթիլ	հաղը քիլօ	1-25/1-45	
ԳՈՒՐՈՒ	իւզիւմ	50	
Եուսուրթ	100	առէթի 4. 60	

ԾԱԽԻԼԻԵ ԳԻՐԳԵՐ

ԹԻՊՈՂԱՐՏ Ա. հատոր (162 էջ) 1 ֆր.
» Բ. » (433 էջ) 2 ֆր.
ՆՈՐ ԵՐԳԱՐԱՆ կամ ՄՐՄՈՒՆԶ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԿՐՈՂ անդամ տպագ-
րուած եւ ճիւղացած. Գին 1 ֆր.

ՆԵՏԱ կը պատկերացնէ Պուլկար-
նիւն նիստ ու կացը ու թուրքի-
կրած տոնապանքը անոնց ազատու-
թենէն առաջ. Գին 50 սանգիլ:

ՀԱՅՐԵՆԻԻԲԻ ՉՈՔՆԵՐ Պատկեր
մը Տաճկահայաստանի իրական կեանք
քէն: Զեյնալ քին 1 ֆր:

Այս գիրքերը ատանալու համար գիմն
ՎԱՌԱՆ «Իրաւունք» ի խմբագ-
րու թիւն

ՄՇԱԿ

Օրաթերթ քաղաքական, գրական
Բաժնեգիրնը Եւրոպայի համար 30 ֆր.
Ամերիկայի համար 6 տմար, Պաքիստան
տանի եւ Ռուսաստանի համար 10 ֆուպ
լի տարեկան:

Հասցէ՝ Խրազդուրիկ «ՄՇԱԿ»
Թիֆլիս Կովկաս

Издатель: Д-ръ М. Тордсианъ
печатаема Д. Тордсианъ и С-но — Вр